

Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság
3.Bf.410/2014/11. szám

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Budapesten, 2015. év november hó 11. napján tartott nyilvános ülés alapján meghozta és kihirdette a következő

ítéletet:

A vesztegetés elfogadásának büntette miatt vádlott ellen indult büntetőügyben a Budapest Környéki Törvényszék 2014. év szeptember hó 4. napján kelt 20.B.45/2012/56. számú ítéletét megváltoztatja.

A vádlott cselekményét folytatólagosan elkövetett vesztegetés büntettének (1978. évi IV. tv. 252. § (1) bekezdés és (3) bekezdés b) pont II. fordulat) minősíti.

A szabadságvesztés büntetését 2 (kettő) évre enyhíti.

Az elsőfokú eljárásban felmerült 21.236 (huszonegyezer-kétszázharminchat) forint bűnügyi költségből 18.516 (tizennyolcezer-ötszázötvenhat) forintot az állam visel.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Az ítélet ellen további fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s:

A Budapest Környéki Törvényszék a 2014. szeptember hó 04. napján kelt 20.B.45/2012/56. számú ítéletében a vádlottat üzletszerűen és folytatólagosan elkövetett vesztegetés elfogadásának büntette {Btk. 291.§ (1) bekezdés, (2) bekezdés a) pontja, b) pont II. fordulata, (3) bekezdés c) pontja} miatt 4 évi börtönbüntetésre, 5 év közügyektől eltiltásra és 15.500.000,- forint vagyonekobzásra ítélte azzal, hogy a vádlott a szabadságvesztés büntetésből a fele részének kitöltését követően feltételes szabadságra bocsátható. Rendelkezett továbbá a bűnjelekről és a bűnügyi költség viseléséről.

Az elsőfokú ítélettel szemben az ügyész a vádlott terhére, a büntetés súlyosítása érdekében, a védő a tényállás téves megállapítása miatt felmentés érdekében, a vádlott az ok megjelölése nélkül a felmentéséért jelentett be fellebbezést.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a 2014. december hó 04. napján kelt és a Fővárosi Ítéltáblához 2014. december 08. napján érkezett BF.805/2014/3. számú átiratában a súlyosításra irányuló ügyészi fellebbezést fenntartva, a védelmi fellebbezéseket alaptalannak ítélve indítványozta, hogy a másodfokú bíróság a Budapest Környéki Törvényszék 20.B.45/2012/56. számú ítéletét a Be. 361.§ (1) bekezdése szerinti nyilvános ülésen - melyen az ügyész részt venni nem kíván - a Be. 372.§ (1) bekezdése alapján változtassa meg, a vádlottal szemben kiszabott börtönbüntetés és közügyektől eltiltás tartamát emelje fel, egyebekben az ítéletet hagyja helyben. Indokolásában kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság az eljárást a perrendi szabályok megtartásával folytatta le. A bizonyítást a szükséges és indokolt mértékben lefolytatta, a tényállást valamennyi bizonyíték értékelési körbe vonásával, azok mérlegelésével hibamentesen állapította meg. A rendelkezésre álló bizonyítékokat részletesen elemezve mutatott rá a vádlotti előadások ellentmondásosságára és logikus, meggyőző magyarázatát adta annak, hogy a vádlotti védekezéssel szemben mely tanúk vallomását, mely tényre vonatkozóan és miért tekintette irányadónak.

Bizonyítékértékelő tevékenysége s annak indokolása mind tartalmilag, mind pedig jogilag teljes körű és megalapozott. A jogkövetkezmények megállapítása során helyesen alkalmazta az elbíráláskori törvényt, okszerű a vádlott bűnösségre vont következtetés és törvényes a vádlotti cselekmény jogi minősítése is. A Budapest Környéki Törvényszék a büntetés kiszabása során irányadó körülményeket feltárta, azonban azokat nem a súlyuknak megfelelően értékelte. Az egészségügy területén magas beosztást betöltő vádlott ugyanis hivatali helyzetével visszaélve, személyes haszonszerzés céljából, folytatólagosan követte el a korrupciós bűncselekményt, ami társadalmi megítélését tekintve olyan tárgyi súlyú, mely a törvény szigorának alkalmazását mellőzhetetlenné teszi. Az elsőfokú bíróság - bár maga is utalt a büntetés kiszabása során irányadó középértékre - a büntetést ennek ellenére a törvényi minimum alatt határozta meg. A vádlott személyi körülményei a törvényi büntetési tételkereten belül maradók, annak alsó határához közeli büntetés kiszabását indokolják azzal, hogy a vádlott a büntetés kétharmad részének a kitöltését követően bocsátható feltételes szabadságra.

A védő fellebbezésének részletes írásbeli indokolásában az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást felderítetlennek, hiányosnak és részben iratellenesnek értékelve, azt a Be. 351.§ (2) bekezdés a), b) és c) pontja alapján megalapozatlannak tartva indítványozta, hogy az ítélet tábla a Be. 375.§ (1) bekezdése alapján az elsőfokú ítéletet - mivel az felülbírálatra alkalmatlan, illetve hiányosságai a másodfokú eljárásban nem pótolhatók - helyezze hatályon kívül és az elsőfokú bíróságot utasítsa új eljárás lefolytatására. Részletesen elemezte az 1. számú tanúnak az eljárás különböző szakaszaiban tett tanúvallomásai közötti, elsősorban a jogtalan előny megszerzésére vonatkozó, de a faktorálások és pénzátadások számát illetően is tapasztalható ellentmondásait és felhívta a figyelmet arra is, hogy a bíróság nem adta elfogadható indokát annak, miért a tanú 5 évvel a cselekményeket követően, a bírósági eljárásban tett - a vádlottra terhelőbb - nyilatkozatát fogadta el az megszerzés megállapítása során. Rámutatott a pénztárbizonylatok dátuma és a faktorálásra vonatkozó megállapodások megkötésének időpontja között tapasztalható eltérésekre, hangsúlyozva, hogy a pénz házi pénztárból történő felvételének tényéből még nem következik, hogy az összegek a vádlott részére átadásra is kerültek. Ésszerűtlennek tartotta azt is, hogy a pénz átadására az iratok aláírása érdekében került sor, miközben megállapítható, hogy ekkorra az aláírásra már sor került, így a követelésvásárlási szerződés létrejöttét megakadályozni a vádlottnak a pénzátadás elmaradása esetén sem állt volna módjában. Kiemelte, hogy az 1. számú tanú az eljárás során többször hivatkozott arra, hogy a vádlottnak átadott összegekről nyilvántartást vezetett, ennek becsatolására azonban a hatóság többszöri felhívása ellenére sem került sor, de érthetetlen az is, hogy a tanú az általa megvalósított tényállászerű magatartás ellenére az ügyben felelősségre vonásra nem került. Enne következtében attól továbbra is tarthat, így a vallomása érdektelen tanúvallomásként nem értékelhető. Lényegesnek tartotta azt is, hogy az 1. számú tanú a Vám- és Pénzügyőrség Közép-Magyarországi Regionális Nyomozó Hivatala előtt 364/2009.bü. számon számvitel rendjének vétsége miatt folyamatban volt ügyben a 2009. október 05. napján tett tanúvallomásában a vesztegetésről említést sem tesz, miközben az 1. számú Kft. és a kórház viszonyát feltárja, a bankos faktorálás körülményeit ismerteti, ezt az elsőfokú bíróság ugyancsak elmulasztotta értékelési körbe vonni. Utalt arra is, hogy a nyomozások során az 1., 2. és 3. számú tanúk esetében ugyanaz az ügyvéd járt el a tanúk érdekében, ami a vallomásaik befolyásmentességét megkérdőjelezi. Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság elutasította a védelem NNI megkeresésére vonatkozó bizonyítási indítványát is, annak ellenére, hogy a 4. és 1. számú tanúk vallomásai szerint a vesztegetés alapját képező cselekményt már annak folyamatában - 2009. februárjában - a Nemzeti Nyomozó Irodánál jelezték, az 1. számú tanú állítása szerint ott feljelentést is tett. Sérelmesnek tartotta továbbá, hogy az elsőfokú bíróság a tárgyaláson az erre irányuló védelmi indítványok ellenére nem hallgatta meg a 3. számú tanút, miközben a vallomása, valamint az 1. számú tanú és a vádlott vallomásai közötti ellentmondások feloldására a nyomozás során nem került sor. A bíróság

ezen eljárása a vádlottat és a védelmet megfosztotta annak lehetőségétől, hogy a tanúhoz közvetlenül kérdéseket intézzenek, így a tisztességes eljárás követelménye is sérült. Megalapozatlannak tartotta a tényállás azon megállapításait, hogy a vádlott ajánlotta az 1. számú tanúnak, hogy a Kft. követeléseit a továbbiakban a Bankra engedményezze. Az 5. számú tanú és az 1. számú tanú nyomozás során tett vallomásai ezzel ellentétesek és az elsőfokú bíróság nem adta elfogadható indokát annak sem, hogy a banki alkalmazottnak milyen érdeke lehetett e körben valótlan vallomást tenni. Alapvető hiányosságként róta fel, hogy az elsőfokú bíróság nem foglalkozott a szerződések kettős aláírásának kérdésével. Az 1. számú tanú kizárólag a vádlott „megvesztegetéséről” számol be, de az ügylet valójában több személy közös döntését igényelte. Az 1. számú Kft. főkönyvelője által a vádlott részére küldött email üzenettel - melyben az 1. számú Kft. felajánlja, hogy a faktorálás esetén a Ptk. szerint számított késedelmi kamatból 5%-ot elengednek, vagyis jegybanki alapkamat+2%-ot számítanak fel - ellentétes az 1. számú tanú azon nyilatkozata, hogy a kórház az 1. számú Kft. részére a késedelmi kamatból a jegybanki alapkamatot, valamint további 2,5%-ot fizet, ha ez utóbbi összeget a vádlott, mint magánszemély visszakapja. A kötelelességhez kapcsolatosan utalt arra, hogy az eljárásban olyan adat vagy körülmény nem merült fel, mely arra engedne következtetni, hogy az ügylet közbeszerzés köteles lett volna és nem tartozik a Kbt. 3. számú mellékletében felsorolt kivételek körébe. Az elsőfokú bíróság e jogkérdést nem döntötte el, hanem azt ténykérdésként kezelve, a rendelkezésre álló okirati bizonyítékokat összevetve, majd a szakértő szakvéleményét és a Pénzügyminisztérium állásfoglalását elfogadva állapította meg, hogy az ügyletek közbeszerzés kötelesek voltak, miközben az ezzel ellentétes állásfoglalásokat pusztán azzal vetette el, hogy azok érdekeltektől származnak. A jogkérdésben történő bírói állásfoglalás elmulasztása a tényállás hiányosságát eredményezte. Előadta azt is, hogy a Budapest Környéki Törvényszék indokolási kötelezettségének sem tett eleget, az ítélt indokolása a bizonyítási eszközök felsorolásából, tartalmuk összefoglalásából áll, azonban nem tartalmazza az elégséges és szükséges mértékben azt, hogy a bíróság mit vett számba, mit mérlegelt, illetve értékelt a ténymegállapítás és a jogkövetkeztetés levonása során. A jogi indokolása is elégtelen, nem derül ki belőle, hogy mi alapján jutott arra a megállapításra, hogy a vádlott cselekménye a Btk. 291.§ (3) bekezdés c) pontja szerint minősül, de az sem, hogy a vádlott mivel és milyen köteletségét szegte meg, csakúgy, mint az, hogy mi alapján került megállapításra, hogy a vádlott gazdálkodó szervezet részére vagy érdekében tevékenységet végző önálló intézkedésre jogosult személy.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a 2015. november hó 03. napján kelt BF.805/2014/5. számú átiratában a védői indítvány kézhezvételét követően bejelentette, hogy a másodfokú nyilvános ülésen az ügyész részt vesz.

A másodfokú nyilvános ülésen az ügyész az írásbeli indítványában írtakat ismételte meg, de felhívta a figyelmet arra is, hogy az ítélet 22. oldalán - a jogi indokolás körében - az elsőfokú bíróság megalapozatlanul állapította meg, hogy az ügyben a vádlott terhére további bűncselekmények is megállapíthatók lettek volna, ez ugyanis - amellet, hogy erre a vád nem terjedt ki - további bizonyítást is indokolt volna, ezért az indokolást akként indítványozta pontosítani, hogy az eljárás adatai további bűncselekmények gyanúját is felvethetik. A büntetés kiszabása körében egyetértett az elsőfokú bíróság azon álláspontjával, hogy a kiemelkedő társadalmi helyzetben lévő személyekkel szemben a jogszabályok tiszteletben tartásának igénye fokozottan elvárható, de további súlyosító körülményként indítványozta értékelni a vádlott elkövetésben játszott kezdeményező szerepét és azt, hogy a korrupciós bűncselekmények elkövetése az ország nemzetközi megítélését is károsan befolyásolhatja. Rámutatott, hogy az enyhítő szakasz alkalmazása indokolatlan és ellentétes az elsőfokú ítélet azon - egyébként helyes - megállapításával is, hogy a súlyosító és enyhítő körülmények számukban és nyomatékukban kiegyenlítették egymást. Mindezek alapján az elsőfokú ítélet megváltoztatását, a kiszabott szabadságvesztés büntetés tartamának és a feltételes szabadság

legkorábbi időpontjának a büntetés 2/3 részének a kitöltését követő napban történő meghatározását indítványozta.

A vádlott védője fellebbezése írásbeli indokolásával érdemben egyező tartalommal szólalt fel hangsúlyozva, hogy az elsőfokú bíróság indokolási kötelezettségét oly mértékben elmulasztotta, hogy az ítélet felülbírálatra nem alkalmas, nyitva maradt ugyanis annak lehetősége, hogy a bűncselekményt nem a vádlott követte el, illetve a vádlott nem a terhére rótt bűncselekményt követte el. Felhívta a figyelmet arra, hogy a beadványa mellékletét képező fényképfelvételek alapján jól látható, hogy a milliós pénzösszeg a borítékban fizikailag sem helyezhető el. A bizonyítás anyaga alapján sem a jogtalan előny összege, sem az átadások mikéntje nem tisztázott. Mindezek alapján indítványozta, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét helyezze hatályon kívül.

A vádlott a személyi körülményeivel kapcsolatban előadta, hogy 2010. októbere óta nyugdíjas, havi 250.000,- forint nyugdíjban részesül. Korábbi cége 2014. október 10. napjával megszűnt, jelenleg a Budapest Főváros Kormányhivatala által adott szakértői megbízások alapján eseti jelleggel folytat kereső tevékenységet, melyből havonta átlagosan 90.000 - 150.000,- forint további jövedelemre tesz szert. Magas vérnyomás és pitvarfibrilláció miatt rendszeres orvosi és gyógyszeres kezelésben részesül. Kiemelte, hogy az ellene folyó eljárás nagyon megviselte, visszahúzódná vált. A kórházat igen rossz állapotban vette át, abból egy év alatt központi intézményt csinált, uniós projekteket szerzett meg. A szállítókkal való megállapodások - a támogatások elnyerése érdekében is - éppen azt célozták, hogy a kórháznak ne legyenek lejárt tartozásai. Hangsúlyozta, hogy öt feljelentést is tettek ellene, de az eljárások kivétel nélkül megszüntetésre kerültek. Az utolsó szó jogán ártatlannak vallotta magát.

A Fővárosi Ítéltábla a kétirányú fellebbezésekkel támadott elsőfokú ítéletet a Be. 348.§ (1) bekezdése alapján az azt megelőző eljárással együtt teljes terjedelmében felülbírált.

Ennek során megállapította, hogy a Budapest Környéki Törvényszék a perrendi szabályokat alapvetően betartotta. A Be. 373.§ (1) bekezdés I. és II. pontjában szereplő abszolút eljárási szabálysértést az iratok alapján a másodfokú bíróság nem észlelt, ilyenre a felek sem hivatkoztak. A védőnek az eljáró bírói tanács elnökének a Be. 21.§ (1) bekezdése e) pontjára alapított kizárása iránti kérelmét a Budapest Környéki Törvényszék másik tanácsa a Be. 24.§ (7) bekezdése alapján elbírálta és a bíró kizárását a 2014. szeptember 16. napján kelt 4.Bpk.121/2014/3. számú végzésével megtagadta. A végzés indokolásában írtakkal a Fővárosi Ítéltábla is maradéktalanul egyetértett, azt az ügydöntő határozat elleni fellebbezésében már a védelem sem támadta, de az eljárás iratai sem tartalmazznak olyan körülményt, mely a bírói nyilatkozattal szemben a bíró elfogulatlanság törvényi vélelmének megdöntéséhez vezethetne és akár csak valószínűsíteni, hogy az ügy tárgyilagos megítélése az első fokon eljáró bírói tanácstól nem volt várható. A Budapest Környéki Törvényszék betartotta a tárgyalás folytonosságára vonatkozó a Be. 287.§-ában rögzített követelményeket is. A bizonyítási eljárás során a terheltek és a tanúk kihallgatása, a figyelmeztetések érdemben törvényesek voltak, a bíróság a Be. 85.§ (3) bekezdésében írtak szerint a relevanciával bíró vallomástételi akadályokat tisztázta, a tanúk vallomásmegtagadási jogukra történő figyelmeztetésére a szükséges körben került sor, a jegyzőkönyvekben mind a figyelmeztetések, mind az arra adott válaszok rögzítésre kerültek. Szükséges azonban utalni arra, hogy az elhangzott figyelmeztetéssel ellentétben a Btk. 277.§-a a tanúvallomás jogosulatlan megtagadását nem szabadságvesztéssel, csupán elzárással rendeli büntetni, e tévedésnek azonban a tanúvallomások bizonyítékként történő felhasználhatóságára kihatása nincs. A Be. 291.§ (2) bekezdése és a Be. 297.§ (2) bekezdésében

írtak szerint járt el a Budapest Környéki Törvényszék amikor a vádlottak és a tanúk részletes kihallgatását követően az eljárás korábbi szakaszában tett vallomásaikat a tárgyalás anyagává téve, az eltéréseket feltárta, azokra az érintetteket nyilatkoztatta, a vallomások közötti ellentmondások feltárására szembesítések útján kísérletet tett. A Fővárosi Ítéltábla álláspontja szerint a Be. 296.§ (1) bekezdés a) pontja alapján törvényesen határozott akkor is, amikor a 2014. május 14. napján tartott tárgyaláson a 3. számú tanú nyomozás során tanúként tett vallomásait, továbbá a 4. számú tanúval történt szembesítéséről készült jegyzőkönyvet felolvasással tette a tárgyalás anyagává. A tanú idézései ugyanis a bejelentett lakcíméről „nem kereste” jelzéssel érkeztek vissza, a rendőri címellenőrzés során pedig megállapítást nyert, hogy a 3. számú tanú magyarországi címén nem lakik, 1,5-2 éve életvitelszerűen külföldön él, külföldi címe, elérhetősége rendelkezésre nem áll, így őt tárgyalásra idézni, kihallgatni a bíróságnak lehetősége nem volt. Kétségtelen, hogy a tanú vallomásának felolvasásából adódóan hozzá közvetlenül kérdést intézni a feleknek, de a bíróságnak sem állt módjában, a vallomást azonban a bíróság a tárgyalás anyagává tette, az azzal kapcsolatos észrevételezés lehetőségét biztosította. Tény, hogy a vallomás felolvasása a közvetlenség, a kontradiktórius eljárás és az ügyfélegyenlőség, végső soron pedig a tisztességes eljárás követelményének érvényre juttatása érdekében csak kivételes lehetőség, azonban ennek törvényi feltételei a jelen esetben adottak voltak, a Be. 296.§ (1) bekezdés a) pontjának alkalmazása a büntetőeljárások ésszerű időben történő befejezése és az állam büntetőjogi igényének hatékony érvényesítése érdekében szükséges és indokolt volt, a bíróság eljárása - figyelemmel az ügyben felvett további bizonyítás mikéntjére és eredményére is - a tisztességes eljárás követelményének megsértéséhez nem vezetett.

A Fővárosi Törvényszék a vád tárgyává tett cselekmény szempontjából releváns bizonyítékokat feltárta, azokat részletesen, iratszerűen megjelölte, majd okszerűen, az ésszerűség és a logika követelményeinek megfelelően, a Be. 78.§ (3) bekezdésében írtak szem előtt tartásával, egyenként és összességükben is értékelte. Az ítélet VI. fejezetében adott számot a nem teljesített bizonyítási indítványok elutasításának okairól, helyesen utalva arra, hogy a NNI megkeresésére irányuló védői indítvány teljesítése csak akkor lett volna indokolt, ha az 1. számú tanú vallomását az eljárás egyéb adatai nem támasztották volna alá. A bizonyítás indítvány elutasításának indokoltsága az ítéltábla álláspontja szerint azért sem kérdőjelezhető meg, mert a bűncselekmény NNI felé történő jelzésének tényét, az 1. számú tanú, a 3. és 4. számú tanúkon túl, közvetve az e tanúk érdekkörén nyilvánvalóan kívül eső 5. számú tanú is megerősítette. (20.B.45/2012/28. jkv. 17.o)

A részben mérlegeléssel megállapított tényállás és a vádlott személyi körülményei körében tett megállapítások jórészt mentesek a Be. 351. § (2) bekezdésében foglalt megalapozatlansági okoktól, azonban a Be. 352.§ (1) bekezdés a) pontja alapján kiegészítésre és helyesbítésre szorulnak az alábbiak szerint:

A vádlott másodfokú nyilvános ülésen tett nyilatkozata és a bűnügyi nyilvántartás adatai alapján a személyi körülményei tekintetében tett ítéleti megállapításokat a másodfokú bíróság akként pontosítja, hogy a vádlott által képviselt Kft. 2014. október 10. napjával megszűnt, jelenleg - nyugdíja mellett - a Budapest Főváros Kormányhivatala által adott megbízások alapján eseti jelleggel folytat szakértői tevékenységet, melyből havonta átlagosan további 90.000 - 150.000,- forint jövedelemre tesz szert. Magas vérnyomás és pitvarfibrilláció miatt rendszeres orvosi és gyógyászati kezelésben részesül. Más büntetőeljárás nincs ellene folyamatban.

Az ítéleti tényállás első bekezdését az iratok tartalma és az Államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. törvény 87.§-a 98.§-a alapján továbbá a 6. számú tanú felek által sem vitatott tanúvallomása alapján azzal egészíti ki, hogy a Városi Kórház a vádbeli időszakban a váci városi

önkormányzat fenntartásában működő költségvetési szerv volt, melynek vezetőjeként a kötelezettségvállalásra a törvényben meghatározott kivételektől eltekintve a vádlott, mint főigazgató volt jogosult azzal, hogy az - a törvényben meghatározott kivétellel - a gazdasági vezetőnek vagy az általa kijelölt személynek az ellenjegyzése után és csak írásban történhetett.

Az ítéleti tényállás 4. bekezdését azzal egészíti ki, hogy a vádlott így a 2008. szeptemberétől 2008. decemberéig terjedő időszakban hat alkalommal, összesen 15.500.000,- forintot vett át vett az 1. számú tanú, az 1. számú Kft. képviselőjétől.

Az ítéleti tényállás 6. bekezdésében írtakat a másodfokú bíróság a tényállásból mint szükségtelen és részben iratellenes megállapításokat kirekeszti, helyette az okiratok tartalma, továbbá a 6. számú tanúnak a vádlott által sem vitatott vallomása alapján megállapítja, hogy a vádlott a részére, mint a kórház főigazgatója részére az 1. számú tanú által ígért pénzösszeg fejében aláírta az 1. számú Kft. és a Városi Kórház között 2008. szeptember 26. napján, 2008. október 14. napján és 2008. november 25. napján kelt, a Kft. Kórház felé kiállított egyes számláinak fizetési határidejét átütőmegelőző megállapodásokat, továbbá a 2008. szeptember 29., a 2008. október 15., valamint a 2008. november 26. napján kelt engedményezési értesítőket ellátta azon nyilatkozatával miszerint, a Kórház, mint kötelezett képviselőjében az engedményezést tudomásul veszi, a követelés alapját képező ügyletek szerződészerű teljesítését igazolja és kijelenti, hogy a követelésvásárlás tárgyát képező számlák vonatkozásában kifogással vagy beszámítással a Kórház nem fog élni, egyben vállalta, hogy a Kórház a Faktor felé fennálló fizetési kötelezettségét az új fizetési határidőre teljesíti. A fenti okiratokat a Kórház részéről ellenjegyző 6. és 7. számú tanúk ténylegesen már a vádlott aláírása előtt ellátta kézjeggyével.

A 4. számú tanúnak a terhelttel 2011. március 10. napján történt szembesítése során tett és a 8. számú tanú által is megerősített nyilatkozata alapján (nyomi.r 431.o) a tényállás utolsó bekezdését annak első mondatát követően azzal egészíti ki, hogy a 4. számú tanú 2009. év első felében - miután értesült a vádlott cselekményéről - személyesen kereste fel a vádlottat, aki nem vitatta, hogy közreműködéséért az 1. számú tanútól pénzt kért, azonban kijelentette, hogy az 1. számú tanú által említett több tízmillió forintos összeg erősen túlzó, mindösszesen egy tízmillió forintos tételről van szó, majd azt az ajánlatot tette a 4. számú tanúnak, hogy a következő faktorálásból a részére is juttat egy nagyobb összeget amennyiben a polgármester értesítésétől eltekint. A vádlott ajánlatát a 4. számú tanú elhárította, és az ügyet jelezte a 2. számú tanúnak, ezt követően az ügyben feljelentésre került sor.

Az ekként kiegészített ítéleti tényállás már hiánytalan, hibamentes, a vádlott tagadásával szemben álló részében is a bizonyítékok okszerű mérlegelésén alapul, így irányadó a másodfokú eljárásban is.

A bizonyítékok értékelésével kapcsolatban megállapítható, hogy az elsőfokú bíróság indokolási kötelezettségének a szükséges körben eleget tett. Számot adott valamennyi bizonyítékról és részletesen - érdemi logikai hibáktól mentesen - fejtette ki azt is, hogy az egymásnak ellentmondó bizonyítékok közül a vádlott tagadásával szemben melyiket és miért fogadta el, megállapításaival alapvetően az ítéletképe is egyetértett. A másodfokú bíróság nem osztotta a védelem az 1. számú tanú szavahihetőségével kapcsolatos aggályait. Az 1. számú tanú ugyanis már az eljárás kezdeti szakaszában is a tárgyaláson tett vallomásával egyezően nyilatkozott arról, hogy a vádlott az együttműködéséért a faktorálni kívánt követelés 2,5 %-ára tartott igényt oly módon, hogy az összeg felét az aláíráskor, a fennmaradó részét a folyósításkor kérte, és ugyanezen vallomásában külső körülmény hiányában, önként pontosította a kihallgatása kezdeti szakaszában tett azon téves nyilatkozatát is, hogy a vádlott mind a hat faktorálás esetén igényt tartott a 2,5%-ra, feltárva, hogy

az ügy nyomozó hatóságnak történt jelzését követően a vádlott részéről további előny kérésére nem került sor. (2009. december 07. napján tett tanúvallomás nyom ir. 221.o.) A tanú ezen vallomásával érdemben egyező vallomást tett a 2014. május 14. napján tartott tárgyaláson is, így az ott megjelölt összegek a védői állásponttal szemben újdonságnak semmiképpen nem tekinthetők. Az 1. számú tanú vallomását egyebekben alátámasztotta a 4. számú tanú (tanúvallomás 2009.09.08. nyom.ir. 37.o, szembesítés 2011-03.10. nyom.ir.429.o,) vallomása, de a 2. számú tanúvallomása és a Legfőbb Ügyészhez címzett megkeresése, a 3. számú tanú vallomása és a 8. számú tanú előadása is, aki a 4. számú tanúval 2012. február 23. napján történt szembesítése során - bár érdekében az ügyvéd nem járt el, sőt a szembesítésen nem is volt jelen - úgy nyilatkozott, hogy a vádlott neki is elismerte a faktorálás körülményeiben van anyagi ellenszolgáltatás öfelé az 1. számú Kft. részéről. (nyomi.r 109.o). Az 1. számú tanú vallomását a részletek vonatkozásában is alátámasztó további bizonyítékokra tekintettel, a szavahihetőségének megkérdőjelezésére nem alkalmas az sem, hogy a Vám- és Pénzügyőrség előtt tanúként tett vallomásában a vesztegetésről nem számolt be, illetve a vádlottnak átadott pénzösszegekről vezetett kimutatását nem csatolta, de az sem, hogy a válaszáért az I.r. vádlottnak átadott pénz lekönyvelésének módját illetően is megtagadta,. Mindezt - bár erre maga nem utalt - az esetleges büntetőjogi felelősségre vonástól való félelme is indokolhatta. Az ennek elmaradását firtató védői felvetésre figyelemmel az ítéletábra szükségesnek tartja megjegyezni azt is, hogy a Btk. 290.§ (1) bekezdése szerinti ún. aktív gazdasági vesztegetés csak akkor tényállásszerű, ha a jogtalan előny adására, vagy ígéretére azért kerül sor, hogy a gazdálkodó szervezet részére vagy érdekében tevékenységet végző személy az előnyért a kötelességét megszegje, miközben a jogtalan előny kérése, vagy annak elfogadása már tényállásszerű az esetben is, ha arra nem a kötelességszegés érdekében kerül sor. A jelen ügyben a vádirat maga sem rótt kötelességszegést a vádlott terhére, ami a jogtalan előnyt az ügyészi álláspont szerint nem kötelességszegésért adó az 1. számú tanú büntetőjogi felelősségre vonásának elmaradására is kellő magyarázatul szolgál, azonban a tanú ettől való szubjektív félelmének lehetőségét - cselekménye ugyanis a köztudat szerint vesztegetés - nem cáfolja. Ebből kifolyólag nem kifogásolható az sem, hogy a Budapest Környéki Törvényszék az 1. számú tanú vallomásával szemben nem fogadta el a 3. számú tanúnak az általa a vádlottnak átadott boríték méretére és annak vélt tartalmára vonatkozó előadását, ahogy az 5. számú tanúnak az üzletkötői jutalék kifizetésének tagadására vonatkozó nyilatkozatát sem. A másodfokú bíróság megállapította azt is, hogy a védelem által a fellebbezés indokoláshoz csatolt fényképfelvételekkel szemben nincs fizikai akadály akár 100 db 20.000,- forintos címletű bankjegy szabvány borítékban történő elhelyezésének, de figyelmet érdemel az a körülmény is, hogy a 3. számú tanú a boríték átadásának ténye és annak szokatlan körülményei tekintetében az 1. számú tanú vallomását maradéktalanul alátámasztotta, arra elfogadható magyarázattal a vádlott sem tudott szolgálni. A kiadási pénztárbizonylatok és a tanú vallomása közötti ellentmondásokat az elsőfokú bíróság ugyancsak észlelte. Az ítéletábra álláspontja szerint annak alapján, hogy azok összesen 6 millió forintról szólnak, nem vethető el a tanúnak a jogtalan előny összegének számítási módjával kapcsolatos következetes előadása, különös tekintettel arra, hogy maga nyilatkozott úgy, hogy az ezen felüli összeget egyéb megnevezni nem kívánt forrásból biztosította. A faktorálás hosszabb időszakot felölelő ismétlődő volta okán nem foghatott helyt az az érv sem, hogy az aláírásokat követően a vádlottnak már nem állt módjában a követelésvásárlást megakadályozni, hiszen arra a későbbi ügyletek kapcsán nyilvánvalóan lehetősége lett volna. A kötelezettségvállalás ellenjegyzéshez kötött volta jelentőséggel azért nem bír, mert az abban történő együttműködés elsősorban stratégiai döntést igényelt, további forrás biztosítására nem volt szükség, a kötelezettségek körében növekedést nem eredményezett, a megoldás a korábbi időszakból (Bank által történő faktorálások) is ismert volt, így az ellenjegyzés megtagadástól a vádlottnak alappal tartani nem kellett, már csak azért sem, mert a nyilatkozatokat nem vitatottan csak az ellenjegyzést követően, utolsóként írta alá. Nem osztotta a másodfokú bíróság a védelem azon álláspontját sem, hogy megalapozatlanul került sor a tényállásban annak megállapítására, hogy a vádlott kereste meg

az 1. számú tanú azzal, hogy a Kft. követeléseit az Bankra engedményezze. Az 5. számú tanú ugyanis a tárgyaláson úgy nyilatkozott, hogy a 2. számú Kft-n keresztül került a Kórházhoz, abból a célból, hogy a bank faktoring szolgáltatását bemutassák, e vallomását pedig a tárgyaláson tanúként kihallgatott 9. számú tanú is alátámasztotta, kellő alapot adva ezzel az elsőfokú bíróságnak ahhoz, hogy e körben a vádlott védekezésével szemben mérlegeléssel ugyancsak az 1. számú tanú előadását fogadja el.

Érdemben helytálló volt azonban a védelem arra való hivatkozása, hogy a köteleességszegés tényének megállapítására tévesen került sor. A vád maga sem tartalmazott utalást arra, hogy a vádlott az előnyért köteleességét megszegte volna, de az eljárás adatai is egybehangzóak a tekintetben, hogy az ügylet közbeszerzés köteles volta kizárólag a bank követelésvásárlást követő kedvezőbb kamatfizetési lehetőséget biztosító ajánlatával és nem magával a jogtalan előny kérésével érintett követelésvásárlással kapcsolatban vethető fel. Az időpontokból és az ügylet sajátosságaiból nyilvánvaló az is, hogy a banki ajánlatra az 1. számú tanú és a vádlott magatartástól függetlenül, a követelésvásárlások megtörténtét követően került csak sor. A vádlott által az 1. számú Kft. képviselőjétől kért pénzösszeg e későbbi banki ajánlat elfogadásával összefüggésbe tehát nem hozható, így a bíróságnak az e körben történő állásfoglalására szükségtelenül került sor, miközben az Államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. törvény 87.§ és 98.§-ával, de az eljárás adataival is ellentétes az az általános megállapítás, hogy a vádlott a megállapodások megkötésére nem volt jogosult. Az ezzel kapcsolatos megállapításokat a másodfokú bíróság így a tényállásból a Be. 352.§ (1) bekezdés a) pontja alapján mellőzte.

Egyetértett az ítélőtábla a másodfokú nyilvános ülésen előadott ügyészi nyilatkozattal a tekintetben, hogy a Budapest Környéki Törvényszék indokolása 22. oldalán megalapozatlanul állapította meg, hogy a vádlott büntetőjogi felelőssége e cselekményével összefüggésben további bűncselekményekben (hűtlen kezelés, számvitel rendjének megsértése) is megállapítható lett volna, erre ugyanis a bíróság bizonyítást nem folytatott, a vádelvből fakadóan nem is folytathatott, e bűncselekmények tényállási elemeinek megvalósulását minden részletre kiterjedően nem is vizsgálta, álláspontjának indokolását is elmulasztotta, az ezekre való utalásokat a másodfokú bíróság az indokolásból ugyancsak kirekeszti.

Miután a Budapest Környéki Törvényszék az ügyfelderítési és indokolási kötelezettségének is eleget tett, a megállapított tényállás kisebb hibái és hiányosságai pedig a Be. 352.§ (1) bekezdése a) pontja alapján a másodfokú eljárásban orvosolhatóak voltak, az ügy érdemére kiható eljárási szabálysértésre nem került sor, az ítélet hatályon kívül helyezésére irányuló védelmi fellebbezések - melyek alapvetően a bíróság mérlegelő tevékenységét támadták - eredményre nem vezethettek.

Az irányadó tényállásból a törvényszék okszerűen vont következtetést a vádlott bűnösségére és érdemben törvényes a vádlott cselekményének jogi minősítése is. Az elsőfokú bíróság jogi ingokolása azonban kiegészítésre szorul. A Városi Kórház mind az elkövetéskori (1978. évi IV. törvény 137.§ 17. pont., az 1959. évi IV. törvény 685.§ c) pont, 1992. évi XXXVIII. törvény 87.§ (1) bek), mind pedig az elbíráláskor hatályos törvények alapján (Btk. 459.§ (1) bek. 8. pont, Pp. 396.§, Áht. 3.§ (3) bek. e) pont) gazdálkodó szervezetnek és költségvetési szervnek minősült. A vádlott, mint a Kórház képviseltére és kötelezettségvállalásra is jogosult főigazgatója jogosult volt az adott szerv működését a szervvel kapcsolatba kerülő személyek jogait vagy érdekeit érintő lényeges kérdésekben történő döntéshozatalra, így aggálytalanul annak megállapítása, hogy önálló intézkedésre jogosult személynek minősül. Miután a vádlott a működésével kapcsolatban a 2008. szeptemberétől 2008. decemberéig terjedő időszakban ugyanazon személytől azonos tárgyú ügyletek kapcsán rendszeresen kért jogtalan előnyt, cselekménye folytatólagosan és üzletszerűen

elkövetettnek minősítése is törvényes. A kötelességszegés hiányában az erre való utalást a másodfokú bíróság ugyan a minősítésből mellőzte, ennek azonban a vádlott önálló intézkedésre jogosult volta és az üzletszerűség megállapítása mellett a cselekmény érdemi minősülésére kihatása nem volt, csupán a büntetés kiszabása során nyerhetett értékelést.

A büntetés kiszabása során irányadó körülményeket a törvényszék túlnyomóan helyesen tárta fel. Fővárosi Ítéltábla azonban nem értett egyet annak nyomatékos súlyosító körülményként való értékelésével, hogy a kiemelkedő társadalmi helyzetben lévő személyeknél fokozott elvárhatóság állapítható meg a jogszabályok tiszteletére, ez ugyanis egy jogállamban minden személyt azonos mértékben terhelő általános követelmény, míg a vádlott vezető beosztása a cselekmény súlyosabb minősülése folytán a megemelt büntetési tételben jelenik meg, annak kétszeres értékelésére nem kerülhet sor. A nyomatékos súlyosító körülményként értékelt erkölcsi kifogásolhatóságra való hivatkozást a másodfokú bíróság ugyancsak mellőzi, hiszen éppen ez az erkölcsi kifogásolhatóság az oka annak, hogy a jogalkotó a cselekményt bűncselekménynek nyilvánította. A kötelességszegésre való utalás mellőzése okán e körülménynek - melyet az elsőfokú bíróság a súlyosító körülmények körében ugyan kifejezetten nem nevesített, de a jogi indokolásból adódóan nyilvánvalóan figyelembe vett - büntetés kiszabása során szintén nem lehet súlyosító hatása. Helytállóan hivatkozott azonban az ügyész arra, hogy a vádlott kezdeményező szerepe a büntetés kiszabása során súlyosító körülményként értékelendő, azonban a korrupciós bűncselekményeknek az ország nemzetközi megítélésére is kiható hatása, a jelen ügyben önállóan nem értékelhető, az e cselekmények - elsőfokú bíróság által már értékelt - elszaporodottságával van összefüggésben. Alapvetően egyetértett az ítéltábla az elsőfokú bíróság által értékelt enyhítő körülményekkel, de az ügyben tapasztalható közel hét éves időmúlás nagyobb nyomatékkal történő értékelését tartotta indokoltnak figyelemmel arra, hogy a vádlott terhére az eljárás elhúzódása nem róható és az nem indokolható az ügy tárgyát képező bűncselekmény összetettségével vagy a bizonyítás nehézségével sem. A hatóságok hosszadalmas eljárása tehát nem indokolható, így az Európai Emberi Jogi Egyezmény 6. cikkében rögzített tisztességes eljárás követelményével sincs összhangban, az ügyek ésszerű időn belül történő elbírálásához fűződő terhelti jog sérelmét eredményezte. Ez pedig a másodfokú bíróság álláspontja szerint olyan különös méltánylást érdemlő körülmény amely önmagában indokoltta teszi a büntetés enyhítésére nyitva álló büntető anyagi jogi lehetőségek, az enyhítő szakasz maradéktalan kihasználását különös figyelemmel arra, hogy az időközben nyugdíjazásra került, büntetlen előéletű, rendezett életvitelű vádlottal szemben a büntetési célok így is elérhetők, a generális prevencióhoz fűződő érdekek pedig ezen időmúlás mellett nem érvényesülhetnek.

Egyetértett a másodfokú bíróság azzal is, hogy a vádlott idős kora, megromlott egészségi állapota kellően indokolja a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjának az általános szabálytól eltérő, a büntetés fele részének kitöltését követő napban való meghatározását is.

A büntetés tartamának felemelésére, illetve a feltételes szabadság legkorábbi időpontjának az általános szabályok szerint történő meghatározására irányuló ügyészi fellebbezés következőképpen eredményre nem vezethetett.

Mindezek tükrében azonban megállapítható az is, hogy az új Btk. alkalmazását megalapozó körülmény - a feltételes szabadságra vonatkozó általános szabályok kedvezőbb volta - az új büntető törvény alkalmazását nem indokolja, azok a vádlott cselekményének kedvezőbb elbírálást nem eredményezik, így a főszabály szerint irányadó elkövetéskori büntető törvény alkalmazásától eltérni nincs ok.

A fentiek alapján a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság a Be. 361.§ (2) bekezdés a) pontja szerint nyilvános ülésen a Budapest Környéki Törvényszék 20.B.45/2012/56. számú ítéletét a Be. 372.§ (1) és (2) bekezdése alapján megváltoztatva, a vádlott cselekményét az elkövetéskor hatályos 1978. évi IV. törvény 252. § (1) bekezdésébe ütköző és (3) bekezdés b) pontjának II. fordulata szerint minősülő folytatólagosan elkövetett vesztegetés büntettének minősítette, a vele szemben kiszabott szabadságvesztés tartamát pedig az 1978. évi IV. törvény 87.§ (1) és (2) bekezdés b) pontjának alkalmazásával két évre enyhítette. A feltételes szabadságra vonatkozó rendelkezés az 1978. évi IV. törvény 47.§ (3) bekezdésén, a közügyektől eltiltás az 53.§-on és az 55.§ (1) bekezdésén alapul.

A vagyoneklobzás az elkövetéskori büntető törvény szerint is kötelező, az erre vonatkozó ítéleti rendelkezés továbbra is törvényes azzal, hogy az adott vagyon előny tárgyát képező összesen 15.500.000,- forintba vonatkozó vagyoneklobzás elrendelésének alapját az 1978. évi IV. törvény 77/B.§ (1) bekezdés e) pontja teremti meg.

A bűnjellekkel kapcsolatos rendelkezés törvényes.

Tekintettel arra, hogy a vádlott orvosszakértői vizsgálatával kapcsolatban felmerült 18.516,- forint szakértői díjat megállapító végzés csak az elsőfokú ítélet kihirdetését követően 2014. szeptember 25. napján emelkedett jogerőre a másodfokú bíróságnak erről is rendelkeznie kellett. Ennek kapcsán úgy határozott, hogy miután az az ügyben sürgősen meg kellett hozni, azt a Be. 338.§ (2) bekezdése utolsó fordulata alapján az állam viseli.

Budapest, 2015. év november hó 11. napján

Dr. Nehrer Péter s.k.
a tanács elnöke

Dr. Szalai Géza s.k.
előadó bíró

Dr. Sárecz Szabina Martina s.k.
bíró

A Budapest Környéki Törvényszék 20.B.45/2012/56. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla 3.Bf.410/2014/11. számú ítéletében írt változtatással 2015. év november hó 11. napján jogerős és végrehajtható.

Budapest, 2015. év november hó 11. napján

Dr. Nehrer Péter s.k.
a tanács elnöke

Kiadmány hitelül:

bíróági ügyintéző